

Zbigniew Kwieciński

**Profesor Czesław Kupisiewicz –
wspomnienie na posiedzeniu plenarnym
Wydziału I Nauk Humanistycznych PAN
12 listopada 2015 roku**

Kontakt:	Zbigniew Kwieciński feliksa@umk.pl
Jak cytować:	Kwieciński, Z. (2015). Profesor Czesław Kupisiewicz – wspomnienie na posiedzeniu plenarnym Wydziału I Nauk Humanistycznych PAN 12 listopada 2015 roku. <i>Forum Oświatowe</i> , 27(1), 203–205. Pobrane z: http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/382
How to cite:	Kwieciński, Z. (2015). Profesor Czesław Kupisiewicz – wspomnienie na posiedzeniu plenarnym Wydziału I Nauk Humanistycznych PAN 12 listopada 2015 roku. <i>Forum Oświatowe</i> , 27(1), 203–205. Retrieved from http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/382

Odszedł od nas Profesor Czesław Kupisiewicz, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, najwybitniejszy polski dydaktyk i pedagog porównawczy ostatniego półwiecza.

Czesław Kupisiewicz urodził się 13 lipca 1924 roku w Sosnowcu. Studia pedagogiczne ukończył w 1951 roku na Uniwersytecie Warszawskim, tam też w 1959 roku obronił rozprawę doktorską, napisaną pod opieką prof. Wincentego Okonia. Był wicedyrektorem resortowego Instytutu Pedagogiki. W roku 1969 został prorektorem Uniwersytetu Warszawskiego w ekipie prof. Zygmunta Rybickiego. W tymże roku uzyskał tytuł profesora. W latach 70. przez sześć lat był dziekanem Wydziału Pedagogiki i Psychologii UW, naczelnym redaktorem „Kwartalnika Pedagogicznego” i „Rocznika Pedagogicznego”. Członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk został w 1976 roku, w roku 1986 członkiem rzeczywistym.

Był autorem książek z zakresu dydaktyki, które weszły do kanonu kształcenia akademickiego pedagogów i nauczycieli, oraz były wielokrotnie wznawiane i tłumaczone na języki obce, np. „O efektywności nauczania problemowego” (1960), „Niepowodzenia dydaktyczne. Przyczyny i niektóre środki zaradcze” (1964), „O zapobieganiu drugoroczności” (1966), „Nauczanie programowane” (1966), „Podstawy dydaktyki ogólnej” (1973), „Dydaktyka. Podręcznik akademicki” (2012).

Od połowy lat 70. jego zainteresowania znacznie poszerzyły się o studia międzynarodowe i porównawcze nad systemami oświaty w różnych krajach, nad założeniami, projektami i realizacjami reform edukacyjnych na świecie. Zaowocowały one bardzo licznymi książkami z tego zakresu, np. „Przemiany edukacyjne w świecie” (1978), „Paradygmaty i wizje reform oświatowych” (1985), „Koncepcje reform szkolnych w wybranych krajach na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych” (1995), „Projekty reform edukacyjnych w świecie” (2006). Napisał też serię baśni edukacyjnych dla dzieci. Wydał nowatorski słownik pedagogiczny (z Małgorzatą Kupisiewicz).

Był bardzo aktywnym i cenionym nauczycielem akademickim na Uniwersytecie Warszawskim, a okresie emerytalnym – w kilku szkołach niepublicznych (w Puławsku, Łodzi i Warszawie). Wychował prawie 30 doktorów, miał wpływ na rozwój teorii kształcenia w wielu ośrodkach akademickich kraju.

Był wybitnym ekspertem. W Komitecie Ekspertów ds. Raportu o Stanie Oświaty w PRL na początku lat 70. pełnił funkcję zastępcy prof. Jana Szczepańskiego, a sam przewodniczył pracom Komitetu Ekspertów ds. Rozwoju Edukacji Narodowej w PRL w końcu lat 80. Był ekspertem UNESCO ds. szkolnictwa wyższego, doradzał reformatorom oświaty w kilku państwach Ameryki Południowej. Był członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej.

Za swoją działalność naukową, nauczycielską, organizatorską i ekspercką otrzymał wiele wyróżnień i odznaczeń uczelnianych, resortowych i państwowych – z „Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski” (1979). W 2013 roku uzyskał tytuł doktora *honoris causa* Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

Profesor Czesław Kupisiewicz pozostawił po sobie niemałą bibliotekę ważkich monografii i podręczników oraz rozległą szkołę naukową, trwałe i aktualne wpływy na akademickie kształcenie pedagogiczne.

Jego odejście – podobnie jak wcześniejsze odejście Profesora Wincentego Okonia – unaocznia lukę w reprezentacji pedagogiki w Polskiej Akademii Nauk.

**PROFESSOR CZESŁAW KUPISIEWICZ - MEMORIAL LECTURE AT THE PLENARY
MEETING OF THE HUMANITIES DIVISION OF THE POLISH ACADEMY
OF SCIENCES, NOVEMBER 12, 2015**